

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep és vasárnap után is.

Szuverénitásunk.

Kolozsvár, február 17.

Habár aktualitás tekintetében Szentiványi Árpád beszédének éle némileg csorbat szenvedett, mivel azon beszéd még a mult heti parlamenti események egyike, mindazáltal érdemesnek tartjuk annak egy tételéről hosszabban emlíkedni annál is inkább, mert az a glosz-szálandó tétel a szokottnál jóval mélyebb nyomot hagyott a politikai színészkedés sarában s mert a kommentárral kísérendő kijelentés a lehető legdurvább kézzel nyult a nemzeti közérzülethez.

Szentiványi ur, a nagy Megnyugvó, a szőnyegen lévő katonai javaslatokhoz való hozzájárulását azzal indokolta meg, hogy tudja jól, miszerint „ezen változtatni nem lehet.“

A Megnyugvó művész ezen kijelentése merő ellentétben van mindennel, mi az alkotmányos jelzőt méltán viseli. Nem egyéb az, mint a közjog egész szellemének agyoncsapása az államjog egész szervezetének megbénítása, mint fönti kijelentésével a boldogult nemzeti párti Cató, nemzeti jogunk testének gerincét törte ketté. Hiszen mit jelent az, hogy a javaslatokon változtatni nem lehet? Hát miért nem lehet? A képviselőháznak nincsen hatalmában azokon változtatni, illetve azokat el nem fogadni? E kérdésekre egy a felelet. A javaslatokat a király kívánságára terjesztette a katonai kormány a delegáció elé, honnan a képviselőház asztalára jutottak a kormány és pártja támogatása mellett. Es ez természetes, mert a mint a kormány magaév teszi a korona minden tétét, óhaját és törekvéseit, legyenek azok a magyar nemzetre hasznosak, vagy károsak, legyenek bár összeegyeztethetők a nemzeti érdekekkel, vagy sem, éppen úgy a kormány megett bölíngató had is magaév teszi a kormány tetteit, óhajait és törekvéseit akár jogosak, vagy jogtalanok, akár alkotmányosak, vagy alkotmányellenesek.

Végeredményben ez nem volna olyan nagylelkűségű dolog, ha parlamentaris életünk nem lenne valóságos speciálitása és nem lenne a parlamentarizmus páratlanul álló raritása. Nálunk azonban csak egy kormányképes párt ül a parlament

padjai között. A miniszterek tehát mindig egy és ugyanazon párt tagjai, mely pártnak politikai irányai — és éppen ezért kormányképes — az osztrák kormányok és a császári udvar érdekeit szolgálja. Szóval: — a föntiekből dedukálva tétlenül — a korona minden akarata törvényerőre emelkedhetik, mert azt kötelességszerűen magáév teszi a kormány és vele együtt a kormányt támogató párt, mely számra nézve nagyobb, mint az összes ellenzéki pártok együttvéve.

Az az állapot az 1790—91. XII. t.-cz. határozott kijátszása, meghamisítása; ez az állapot parlamentaris államrendszerünket törli el, alkotmányos állami éltünk szünteti meg és játéktárgyává teszi a nemzeti szuverénitást, mert az 1790—91. XII. törvényeink a magyar közjog veleje, gerince s e törvény a magyar jogélet védvára, a magyar nemzeti alkotmány legbecesebb, legföltettebb, legértékesebb kincse, a magyar állam önállóságának sarktétele, a magyar nemzet legtündöklőbb gyöngye, mert ez a t.-cz. foglalja magában a magyar nemzet szuverén hatalmát, ez a t.-cz. teszi nemzet-állammá a magyar államot. Hogy ez mennyire igaz, azt hatalmasan bizonyítja évszázadok hosszú küzdelme, mely e törvény megteremtése, illetve megtartása miatt folyt; bizonyítja az a sok kiontott vér, mely e t.-cz. érvénye érdekében omlott. Bizonyítja az, hogy már a történelem által kétségbe vont vérszerződés is teljesen ezen elven épülve, a nemzetet igyekszik a szuverénitást alanyul föltüntetni s a felségjogok csak ezen szuverénitást egy részét képezik, amelyet önkényt engedtet át a nemzet Szent István koronája viselőre; és éppen ebben rejlik a magyarság államalkotó és felfenntartó mérhetetlen ereje.

Nos hát, ezen törvény feladásáról van szó. Tudom, hogy ez az állítás kissé merész első tekintetre, de nem lesz az, mihielyest a föntiek alapján a dologba mélyen tekintünk, mert látni fogjuk, hogy egész alkotmányosságunk a kormány és pártja, illetve messzebbmenőleg, a korona kezében van s tisztán ezek jóhiszeműségére van építve. Hiszen fényes példa a katonai javaslat. Nincsen egyetlen képviselő a Házban, ki az újabb katonai terhek

megszavazására kapott volna mandátumot; de nagyon sok van olyan, ki határozottan megígérte, hogy azok ellen foglal állást. A törvényhatóságok és választó-kerületek képviselőkkel tiltakoznak, a nép gyűléseken foglal azok ellen állást. És ime, a katonai javaslatokból mégis törvény lesz (a valószínűség szerint), mert ezen nem lehet változtatni, vagyis azért, mert a képviselők nem képviselik a nemzetet. Természetesen ez csak a katonai terheket megszavazó képviselőkre áll. Hogyan képviselheti, teszem föl Szatmár város választó polgárait Hieronim, ki a katonai terheket nem sokalja, kerülete pedig már két ízben írt föl azok ellen tiltakozólag az országgyűléshez s ezt tudomására hozta képviselőjének is, de a bírédét vasutatadó nem tartotta szükségesnek a konzekvenciák levonását. Különben nagyon jellemző valami a honvédelmi miniszter pókhendi viselkedése is.

Látni való tehát, hogy alkotmányunk gyökerében van megtámadva. A magyar nemzet szuverénitását akarják megbénítani „lassan, lassan...“ Nincsen bátorságuk nyíltan zászlót bontani az aljas vad érdekében, mert félnek, hogy megrázkódik a nemzet, észre tér s akkor agyon sújta gyáva támadóit, kik lassan ölő mérgezővel akarták megnyomorítani.

Kár volt fegyvert fognotok a magyar nemzet szuverénitásáért oh Booskay, Betlen és Rákóczy! Kár volt nézeteket osztani kurucok, vörös-sipkások! Kár volt a magyar nemzet szuverénitásáért küzdenetek, Széchenyi, Kossuth Lajos, Deák Ferencz! Kár volt megszentelnetek a hóhér kötelét az aradi Golgothán hazám martýrjai... Könnyelműen tékozzoljátok, mit ti oly nehezen kerestetek.

Nem tiszta már a nemzeti szuverén hatalom; azzal már a parlament nem rendelkezik, mert a parlamentarizmus csak játékszer, mézes madzag, porhintés azok szemébe, kik még féltik az ősi just.

Mivel a parlament óriás többsége a kormánnyt támogatja, mivel a kormány a korona bizalmából kormányoz, mivel csak a kormányképes párt van a parlamentben, a nemzeti szuverénitást egész terjedelmében a korona, a kormány és az

ezt támogató párt jóhiszeműségére van fektetve. Ez pedig gyenge alap. A nemzeti szuverénitást megdönthetlenségére mindennek előtt angol mintára felhatalommal kellene felruházni a parlamentet, mely azonban előzőleg a szavazati jog kiterjesztése és a választókerületek rendszeres beosztása folytán új képet nyerjen. A mig ez nem így lesz, a mig a korona kegydöntő tényezőként szerepel a kormányok uralmában, a kormányozás módjára és idejére, addig a jóhiszeműség roszakag bolteivénél nem nyugszik biztosabb alapon nemzeti függetlenségünk, a törvényhozásban való jogos részvétünk, szuverénitásunk. A jóhiszeműségben pedig mióta magyar mánás vezette hazája ellen az ellenséget, ilyen sarkolatos kérdésekben nem szabad bizni. Hajdan a bona fides egy világhatalom jogrendszerének alapja lehetett, ma egy skatulya gyufát sem adnak érte. Hajdan a mala fides ritka volt, ma ritka a bona fides. Hajdan vért és éltet áldoztak a nemzetek jogaikért s ma többet ér egy rendjel, mint a nemzeti szuverénitás. Hajdan — és most?!... Oh tempora, oh mores!...

V. M.

== Ujabb bonyodalom a magyar parlamentben. A katonai javaslatok sorsa még mindig kétséges és a kormány újabb súlyos helyzet elé állította az osztrák parlament minapi határozata. A közös állam adósságot illetőleg. Barta Ölon interpellált is ez ügyben és a »Magyar Nemzet«-nek szombati vezércikke oly szíveset ad az egész ügynek, mintha a miniszterelnökök között létrejött megállapodásukat a Reichsrath határozata meg nem változtathatja.

E thezis alapirányzata helytelen, mert a kormányok tárgyalásait, megállapodásait egy a magyar parlament, mint a Reichsrath nemcsak hogy módosíthatja, hanem egyuttal meg is változtathatja.

Az osztrák Reichsrath élt is e jogával. Más kérdés azonban, hogy a kormány hajlandó lesz e jogtalan követelést a magyar kormányval szemben érvényesíteni. Ha nem, úgy kénytelen lesz lemondást beadni vagy pedig vállalkozik arra, hogy a magyar kormányval ez irányban a tárgyalás fonatát újból felvegye. Hogy ez esetek között, melyik fog bekövetkezni, az még bizonytalan. Bizonyos azonban egy, hogy a magyar parlament szabadelvű tagjai között az osztrák kizsákmányolási politika megtorló ellentállásra fog találni és a pénzügyi bizottságban oly felszólalások várhatók ez irányban, melyek az áldozatok útján létrejött kiegyezést az egész vonalon veszélyeztetik.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

== Samassát elejtették. A Vatikán dolgoiról rendszeres jól értesült »Corriere della Sera« jelenti, hogy a március elejére kitűzött pápai konzisztóriumot csak március végén vagy április hó elején fogják megtartatni. Az elhalasztás oka kizárólag az, hogy a Vatikán még mindig nem tudott megegyezésre jutni *Goluchovszky*-val a magyar bíboros kinevezése dolgában. A magyar kormány látva, hogy a pápa hajthatatlan *Samassával* szemben, az egri érsek jelölt-ségét elejtette és a külügyi kormány útján újabban *Császka* érseket és *Deseoffy* temesvári püspököt terjesztette fel kinevezésre. Valószínű, hogy a Vatikán *Császka* kalocsai érsek mellett fog dönteni.

== Hentaller Lajos a katonai javaslatok ellen. A demokrata-kör vasárnap népgyűlést tartott a katonai javaslatok ellen, melyben Hentaller Lajos orsz. képviselő, a függetlenségi párt nevében a következő kijelentést tette:

Én az önképzőiskoláról jelentést tettem a 48-as és függetlenségi pártkörnek. Mondhatom, hogy lelkesedéssel kísérik ott az önképzőiskolát. Legyenek meggyőződve, hogy ezt a küldetemet azaz a becsületességgel, azaz a lelkesedéssel folytatja a mi pártunk, a mennyi éppen elég e nemzetrontó törvényjavaslat megbuktatására. És küzdünk fogunk e törvényjavaslat ellen szakadatlanul, lankadatlanul.

Szakosztályi ülések.

Tagok nélkül.

Kolozsvár, 1903. február 16.

Szakosztályi ülés volt kitűzve szombatra, mely azonban a szakosztály tagjainak meg nem jelenése miatt nem tarthatott meg. Egy bizottsági tag jelent csupán meg, a ki aztán a jelenlévő előadóval megbeszélte, hogy majd a közgyűlésen megbeszéljük a napirendet.

Tudunk kell, hogy a szakosztályok ülésein készítik elő a közgyűlések elé kerülő kérdéseket.

Olyan megbeszélés-félék ezek inkább; mert nem köik a képviselőket parlamentaris formák, egy és ugyanazon tárgyhöz többször is hozzá szólhatnak a bizottsági tagok; szóval ugyanaz a hatáskör a szakosztályoknak, mint p. o. a parlamentben a különböző bizottságoknak.

Ebből kitetszik, hogy a hivatása, a hatásköre elég fontos a szakosztályoknak és elég szomorú, hogy meg kell rónunk a tagokat, a részvétlenség immár ismétlődő tünetéért, mely megnyilatkozik abban, hogy nem tartják érdemesnek elegendi tenni választóik azon megbízásának, mely a képviselői mandátummal jár.

Mi úgy képzeljük a képviselői megbízatást, hogy ez nem csupán cím, de kötelességeket is ró azokra, akiket választóik ily megbízatással megbíztak. E kötelességek elsősor: a városi ügyek alapos intézése. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a

TÁRCA.

Hol aludtál...

Hol aludtál édes, régi cigányom?!
Azt hittem: már nem is vagy a világon;
Tán a nóta termő fája kivesszett?...
A mióta nem láttalak:
Nem is sírtam eleget!

Pedig tudod: az volt élet igazán,
Mikor sírva sírtam még a muzsikán,
Mikor kedvem duhaj módon kiáradt,
Mikor szemem minden könnyje
A szívemig kiszáradt!

Hol aludtál öreg cigány?!
Vagy talán

Én nem jártam be a kunyhód ajtaján?
Én feledtem, hogy sírás csak az élet?
Én tanultam meg nevetni
Minden csalfa, hitegető reménynek?!

Nem is igaz... Visszaajöttem újra, ládd!
Zendüljön meg újra hát a muzsikád,
A szomorút a legjobban csífrázzad,
Keletje lesz itten ma a sírásnak.

Olyan bánat nincsen több a világon,
A mihet ma lebusulok
Édes, öreg cigányom!
S megsíratom, hogy a sírást
Egy percze is feledtem,
Hogy volt idő, mikor én is — nevettem!

Zombori Andor.

Baró Wesselényi Miklós ifjuságáról.

Irta és a debreceni Csokonai-körben felolvasa: dr. Kardos Samu.

(Három közlemény.)

Még ugyanazon évben, vagyis 1805-ben történik az, — írja Ujfalvy Sándor — hogy az öreg Wesselényi Zilahon egy megyei gyűlésen — a horvát fiatal Miklóst is károsan magával vivő gróf Toldalagi akkori főispánnak bizonyos bátortalan habozása ellen — és őt sértő célzása ellen minden kimélet nélkül a szokottnál is keményebb kiütésben nyilatkozott. A gyenge lelkű főispán nagy népszerűséggel bírván, a közgyűlés jelentékenyebb tagjai előtt főispánjukat védtek. Az ingerültség nöttön-nőtt. Wesselényi utóbb többek által megragadták s az ablak felé hurcolták s minthogy nyakason vonakodik szavát visszahúzni, sőt mindazokat, kik a főispán menthetetlen felénkségét pártolni akarják; egytől-egytől gyávákna kiáltá — megragadták és az emeletről az ablakon át az utcára akarták kidobni. A kis Miklós talpig nemzeti diszruhába öltözve a felbőszültek elé térdel s előbb rimámkodik atyja mellett. De mind hiába. A bősztűtek nem engednek... Ekkor a főispán felegyenesedve kardot ránt és kemény hangon odakiált atyja támadóira: »A ki atyám ellen még egy lépést mer tenni, azt irgalom nélkül keresztül döföm.« A hős szavak megtették hatásukat — az apa iránti bűsz indulat, a fia iránti csodálkozása változék és feledik a sérelmet. Öibe kapják és úgy csókolják a hősi gyermeket.

Az ifju Wesselényi atyjától annak ritka testi és lelki erejét, oltáhatatlan tudományosságát és a martíromságra is bármikor kész önfeláldozó honszerelmét öröklé. Édes anyjától Cserey Helénától pedig a páratlan szívósságot és emberszeretetet — rendületlen hitet és bizodalmat Istenben

nyerő drága kincsek gyanánt ritka örökölt. Ifju Pataki Mózes iránti tisztelete és szeretete messze túlhaladja ama szokosos érzelmeket, melyeket egy bármilyen jó gyermek, bármilyen jeles nevelőjével szemben táplálni szokott. Patakiban ő nem csak a gondos és lelkiismeretes tanítót tisztelte, de az önzetlen és hűségesebb barátot is szerette. Emlékeit élete utolsó napjáig megőrizte. Korán elhunyt nővéreiről fényesen gondoskodott és a mikor bekövetkezett a catastropha, hogy t. i. Pataki Kolozsvárt 1815. január 15-én meghalt — éjnek idején Zsibóra szállította hű barátja temetést és édes anyja engedelmével nagynevű édes atyja koporsója mellé az ősi családi kriptába temetteté — az igénytelen Pataki Mózes.

Különbözik arra a belső viszonyra — melyben Cserey Heléna egyetlen gyermekével és annak oly korán elhunyt ritka érdemű nevelőjével állott, közlök még néhány teljesen ismeretlen adatot a családi levéltárban eszközölt kutatásaim alapján.

1806 február 2-áról, tehát 10 éves korában így ír a kis Miklós Zilahon élő édes anyjának:

»Kedves Szívem! drága édes Anyám!«

»Jól mondják azt, a ki reggel felkel aranyat lel. Midőn ma a napnak sugárát megálltam legelsőbben, mely csakhamar esmét homályba borula, felkelék ágyamból és az eltávozott Tökést (így hívták a kis Miklós első nevelőjét) ithon találtam. — Aranynál becsesebbet hozott ő nekem, midőn megajándékozott azzal — hogy ma nagyanyámat — Bátyámat és néneimet (Cserey Farkasné, ifju: Cserey Farkas és Cserey Krisztinát) — együtt ölelhetem édes atyámmal és édes anyámmal. Oh Istenem adj nekem minden reggel ilyen nagy örömet...« stb.

A fiatal Wesselényi édes atyjának 1809. október 25-én bekövetkezett halála után teljes 3 esztendőig otthon volt Zsibón: Édes anyja gondozása és Pataki Mózes ta-

nitása alatt. 1812. őszén azonban már Kolozsvárt találjuk az ifju Wesselényit kedves barátjával és nevelőjével ifju Pataki Mózesal együtt. — Ezt az övezgy Cserey Heléna és az öreg Pataki Mózes között, 1812. aug. 7-ik napján kötött a családi levéltárban elfekvő contractus igazolja, melyből mint érdekes, csak az első pontot közlöm:

»Enn alább is nevetem felirt nemes aitia Cserey Heléna néhai méltóságos hadadi báró Wesselényi Miklós ur övezgye azon szándékkal lévén, hogy kedves fiaat Kolozsvárra tanulás kedvéért a mostan folyó esztendő november hónapjában beszállítsam, — kossztjára nézve tek. professor Pataki Mózes urammal a következő egyezsére léptem: Igért a fentnevezett professor ur fiának két magyar, egy muzsika és francia nyelv mesterének és négy cselédjének tehát 9 embernek a maga házánaál jó s fiamhoz illő kossztot — melyért hónaponként 100 frtotat váltóba — továbbá egész esztendőn 4 kövér sertést, két véka lencsét, két véka paszulit, 3 véka borsót, egykettő véka aszalt cseresznyét és 2 véka aszalt szilvát — adok...« stb.

A fiatal Wesselényi az öreg Patakynál nem sokáig kossztolhatott, mert 1814 június 22-én már utra kél barátjával és nevelőjével ifju Pataki Mózesal. Ezen útjában érintette és pedig 1814 június 24-én első ízben Wesselényi Debreczent, — Debreczenből — Karczag — Szolnok — Pilisen át Pestre megye. Pestről, hol már Döbrentey Gábor is hozzájuk csatlakozott Pozsonyon át Bécsre indul a fiatal Wesselényi. Bécsben, minthogy éppen az időtájt tartották a Napoleont legyőző szövetséges monarchiák diadalmas bevonulásukat a birodalmi fővárosba, a fiatal Wesselényi hosszabban időzött, a város nevezetességeit megtekintette — amint ezt ifju Pataki Mózesnek Cserey Helénához Bécsből 1818 július 8-ról írt a családi levéltárban őrzött alábbi levele tanustija: — »Méltóságos Báróné Nagyságos

Asszonyom! Nagyságod levélét tegnap tiszteltük, éppen akkor midőn második levelet szándékoztunk a postára tenni. Hatodik napja már, hogy itt vagyunk s most kezd előbb ösmeretes lenni a város, sokkalabb a zsbongás előttünk, mely elébb a szokatlan egészen megzavarja s midőn mindenfelé ögylet, magát elveszti. Minden nap bizonyos vizitákat adunk rendre. Láttuk az universitás bibliothecáját, naturalien cabinetjét, melybe Miklósnak igen sok gyönyörűsége telt; a professor igen fain pallerozott ember lévén, a legnagyobb becsülettel fogadta s mutogatott nekik holmit; mivel pedig az Altiertokat (a szövetséges fejedelmek) vártak itt és éppen takarítottak s némely dologok rendelkezni voltak. Megnéztük még a Turris Astronomikát (csillagászati torony) s onnan Bécsnek egész környékét. Láttuk az augustinusok templomában a Christina hercegné pompás carariai márványból készült monnumentumát Cavenától. Ma 9 órákor megyünk a császári bibliothecába, a naturalikus cabinetbe és a mahlerische cabinetbe. Tegnap délután voltunk Sönnbrunnban; itt a Nagyságod előtt ismeretes dolgokon kívül láttuk a pármái kis herceget*, egy különös, a házával egybe foglalt keriben játszott. Szőke, igen szép kék szemű, jó növésű gyermek; látván a körülötte levők, hogy sokan közelnek arra felé a rostélyos kerthez, a gyermeket köszöntötték; ő kiugrott közzőlök s az emberek felé fordulván, a kalapját levette s kétszer meghajlítta magát s tovább játszott egy kis francia, vele egy idős játszó

* A kis pármái herceg nem más, mint I-ső Napoleonnak, Mária Lujzától származó fia. A Herceg 1811. március 20-án született Párisban és meghalt 1832. július 22-én Sönnbrunnban. Születést mint római király, nevekedt mint pármái Herceg és meghalt, mint reichthadi Herceg. Atyja leveretése után 1814-ben Bécsbe hozták és Sönnbrunnba tartják egész haláláig.

bizottsági tagok el-ellátogatnak a szakosztályi ülésekre is és ott megteszik észrevételeiket a közgyűlés napirendjére kerülő kérdések felett.

Az azonban valóban a legmegdöbbentőbb jelenség: hogy a szakosztályi ülések ujjában egyáltalán nem tarthatók meg.

Hol vannak hát a közügyeknek régi, bátor harcosai, akik buzgóssággal működtek közre a város ügyeinek intézésében?

Hol van a kötelességtudat, mely be kellene, hogy véssé legyen mindazok szívélre, kik elfogadják a megbízatást választóiktól?

Hol vannak azok a hazafiak, kik mindig szakítanak egy kis időt a napi munkában, hogy teljesítsék azt, a mit parancsol nekik a kötelesség: teljesítsék és előmozdítsák a város ügyeit?

Mindezek kiveszőben. A mai korban megnyilatkozó és csupán öncélokot szolgáló felfogás, mint a szűz öli meg a legerősebbet is és így eljutottunk oda, hogy a közügyekkel senki sem törődik....

Képviselő urak! Az Istenért lánssanak egy kicsit tovább a *mámd*, hiszen lesz holnap is és higgyék el, olyan gyorsan mulik el az a néhány hónap és elkövetkezik az új választás. Nem félnek Önök, hogy kibuktak majd a hanyagokat a városatyai székéből? Nem gondolnak arra, hogy eljövendő a nagy leszámolás: akkor, midőn a kortesbeszédök egyetlenségű szavának sem adnak majd hitelt a választók, a kik olyankor pedig sokat számítanak.

Avagy talán azt vélik, hogy addigra elfelejtik mindezt a választók? Talán nem! Mindenesetre mi megőrökitettük e tényt itt a hasábkon, nehogy nyomtalanul eltűnjön a szakosztályok tagjainak részvételtsége az elmúlt idők tengerébe....

Végre is az a néhány hónap, ami még a választások hátra van, csak leperreg és szükségünk lehet erre a dokumentumra....

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, február 16.

Hétfői nap, tehát előreláthatóan megint csöndes ülés. A terem meglehetősen kong s a karzatok ma csak másodrangú szereposztásban látják az alkotmányosdi színjátékot. Az elnöki székekben Dániel Gábor alelnök ül (nagyon udvarias ma és szörnyen vigyáz, hogy az ellenzékelt újra magára ne haragítsa). A mai nap ostrukciója szónoka Papp Zoltán, a ki az ülést ki akarja beszélni, azaz csak kettőig kell beszélnie. Mert Szathmáry Mór sürgős interpellációt terjesztett be a magyar-császári választási mozgalmak hatóságai visszaélései dolgában.

Ime a mai ülés programja. Napirend előtt szomorú bejelentése volt Dániel elnöknek. A jegyzőkönyv felolvasása után megilletődéssel regisztrálta Erzsébet főhercegnő elhunytát és a részvét meleg szavai-val parentálta el az uralkodóház tagját. Indítványára az Erzsébet főhercegnő elhunytát a Ház jegyzőkönyvéleg fejezte ki részvétét.

Több bejelentés után (közöttük a Szathmáry Mór sürgős interpellációjának bejelentése is) rátért a Ház a napirendre.

A képviselőház ülése.

Papp Zoltán: Az egész nemzetet hívja fel, hogy tartson össze a küzdelem-

ben, mert az összetartás hiánya romlásra vezet. Szokják le a magyar nemzet arról, hogy mindig csak várjon és várjon. — Körvételjen most már minden erővel. — Gróf Andrássy Gyula beszédével foglalkozik azután. Különösen ama részével a beszédnek polemizál, melyben Andrássy úgy nyilatkozik, hogy helytelen azoknak az eljárása, a kik a nemzet nevében beszélnek, holott erre joguk nincs. Ezt — jelenti ki a szülő Andrássy részéről a parlament elnézése. Elismeri, hogy az általános konstelláció megkívánja a véderő emelését, még sem szavazza meg a javaslatot, mert a mostani hadsereg ellentétben áll a nemzeti szellemmel és a nemzeti hagyományokkal. Azonfelül koldus-szegény is a nemzet és nem bírja az újabb terheket. Önálló hadsereg kell nekünk.

Szólt a trón várományosáról beszél ezután. Féli a nemzetet a majdan bekövetkező trónváltásról. Fél attól a trónörökösötől, aki azt mondotta, hogy „haddal jövek ebbe az országba!”

A kormány egyáltalán elhanyagolja a nemzet érdekeit. Itt van például a tisztviselők fizetésemelése. Évek óta húzza a kormány ezt az ügyet s most ezzel a javaslattal akar revolvált szerezni a függetlenségi párt ellen s a pártot akarja odaállítani bűnbakul, ha abból a javaslatból egyhamar nem lesz törvény. Ezzel a fontos törvénnyel akarják márciusig keresztülhajtani a katonai javaslatokat. Ez nem eljárás. Ha őszinte a kormány, akkor megskatja negyvennyolc órára a katonai javaslatok tárgyalását és napirendre tűzi a tisztviselők fizetésemelésének javaslatát. Ha nem így tesz, hanem úgy, mint szóló előbb jelezte, akkor ezzel büntetendő cselekményt követ el. Bizik a tisztviselőknek, hogy ezek felismerik a helyzetet és átlátanak a szítán. (Helyeslés balról.)

Szólt ráter azután arra, hogy mi az oka annak, hogy nem hajtatik végre a magyar királynak 1868-iki rendelete, mely szerint a magyar ezredeken magyar tisztak alkalmazandók. Ez az 1868-iki rendelet ugyilátszik csak üres ígéret....

Barabás Béla: Császári hazugság! Dániel elnök: Az ilyen kifejezéstől tessék tartózkodni.

Lengyel Zoltán: Kiadják, hogy ne hajtsák végre. Nem is volt más, mint császári hazugság!

Dániel elnök: Lengyel Zoltán képviselő urat rendreutasítom.

Papp Zoltán: Báró Fejérváry Gézát kezdi ki ezután s azt mondja, hogy a honvédmíniszter itt nem egyéb, mint a császárnak és a bécsi udvarnak a bizalmasa, akit ideküldtek a kormány és a parlament elfelörszésére.

Az elnök: Egy magyar miniszterről mégsem lehet talán ilyet mondani. (Zaj.)

Endrey Gyula: Ez nem a parlament minisztere, ez örökös miniszter császári kinevezéssel!

Papp Zoltán beszél ezután a magyarok királyhűségéről, mely azonban különbözik a szolgai talpnyalástól. (Helyeslés balról.)

Az elnök: (Csöngött.) Az ilyen kifejezés nem idevaló.

Papp Zoltán: Hisz ez általánosságban van mondva! És aztán nem úgy van-e?

Gabányi Miklós: Ugy van! Ugy van! Báró Fejérváry: Gabányi mondja! Gabányi: Mondja, mert igaz, meri úgy van!

Papp Zoltán: A hadseregben a hazafias érzelmeket üldözik. Szólót a tisztok Kossuth-kutyának nevezték.

Fejérváry: Ezt nem hiszem.

Papp Zoltán: Pedig úgy van. De önk

nem veszik komolyan a dolgot. Mi komolyan fogjuk fel hivatásunkat és ha gyöngébbek voltunk eddig, ezental erősebbek leszünk.

Fejérváry: Helyes. En is erősebben fogok helyt állani.

Papp Zoltán: Szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Öt perc szünet.

Szünet után.

Apponyi Albert gróf elnököl. Az ülést megnyitja.

Papp Zoltán: Beszédét ott hagyta el, midőn Hollós Mátyást abszolútizmussal vádolták. (Derűltetés.) Hosszasan ösmerteti, Mátyás uralkodása alatt a nemzeti hadsereget. Ezután sorra fejtegeti az egyes királyok és Mária Terézia alatt a magyar hadsereg ügyét s oda konkludál, hogy a nemzetnek joga volt és van a magyar hadsereghez. Ezzel az ülést kibeszélte.

Ezután Szathmáry Mór a következő sürgős interpellációt intézi a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez:

Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy a bihar megyei magyar-császári kerületben az e hó 24-ére kiűzött képviselőválasztás mozgalmak közgazgatási tisztviselői az 1899. XV. t.-c. 167-ik §-ában egyenesen megtiltott módon vesznek részt s hogy a választókat a szabadelvű párt jelöltje érdekében befolyásolják s hivatali tekintélyüket annak érdekében s a függetlenségi párt ellen viszik a választási mozgalmakba?

Es ha van ezekről tudomása, vagy ha ezekről sürgősen tudomást szerzett: hajlandó-e sürgősen intézkedni, hogy a magyar-császári kerületben megindult választási mozgalmakban a közgazgatási tisztviselők a törvény szellemében távol tartassák magukat minden korteskedéstől s különösen tartózkodjanak minden olyan cselekedettől, mely a tisztviselői hatalomnak és tekintélynek egyik párt javára való alkalmazását jelenthetné a választók előtt.

Széll Kálmán az interpellációra válaszulva kijelenti, hogy a tisztviselők megjelenhetnek a jelölt-gyűléseken, érdeklődhetnek társaik választásáról. A tisztviselőket sem szabad terrorizálni. Az ügyet megvizsgáltatja, ha visszaélés történt, megtorolja.

Esküdtbírói tárgyalás.

Kolozsvár, febr. 16.

Tegnap lapunkban hírt adtunk arról a tárgyalásról, melyet tegnap reggel kezdett meg a kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtbírói és melyet Szerényi József min. tanácsos indított. Nadányi Emil hírlapíró ellen.

A por tárgyat a vádlóval nyomán az alábbiakban ismertetjük:

A Kolozsvárt kiadott és időközben megszünt „Közgazdasági Napló” című újságnak mult évi augusztus hó 27-ikén megjelent 8-ik számában „Még egyszer Szerényi József bukása. Adatok a fegyelmi vizsgálathoz” cím alatt, a szerző megnevezése nélkül egy cikk jelent meg, melyben Szerényi József miniszteri tanácsosnak hivatali működésére vonatkozólag többek közt az alábbiakat foglaltatnak:

„...kinek iparfejlesztési politikája kidombrult a nepotizmusban és a szubvencióknak céltalan és jogtalan adományozásában....

A cikk további folyamán Szerényi Józsefnek hivatali működésére vonatkozólag a szentgothárdi órágyár ügyet hozza fel, azonban nyomban meg is jegyzi, hogy „azzal nem foglalkozik”.

E helyett a tordai gipszgyár megalapításának „kulissza titkai” foglalkozik a cikk. Főlemlíti egy „Visszaélések az iparvállalatok szubvenciójáról” című rőpiratot, mely szerint a tordai gipszgyár tisztán és kizárólag arra a szubvencióra alakult meg, a melyre még a keletkezés előtt biztosan számítottak, és a melyet Szerényi min. tanácsos közreműködésével, könnyűszerrel meg is kaptak.”

A tordai gipszgyár alakításáról szólva, a cikk írja a következőket állítja: Körülbelül 3 évvel ezelőtt egy kolozsvári társaság felhívására Hegedűs Sándor miniszteriség, elhatározta, hogy lehetőleg nagyobb tökébefejtés nélkül, iparvállalatot alapít és azt az állammal szubvencionáltatja. E célból Torda környékén bérbe is vett gipszföldet. Az alapítók között voltak Kolozsvár szabadelvű pártjának elnökei, kik közül az egyik közeli rokonságban áll Szerényi József miniszteri tanácsossal s a ki titkos, de azért általánosan tudott szerepével és rokonságának felhasználásával közben járt a szubvenció érdekében.”

Fölhozza a cikk, hogy Hegedűs Sándort az alapítók politikai pártállása, de főleg Szerényi miniszteri tanácsos erősen preperálta s Szerényi miniszteri tanácsos abban az időben ugyszólván korlátlanul rendelkezett az iparfejlesztési osztályival, és aki a tordai gipszgyár szubvenciója érdekében a miniszternél határozottan exponálta magát.”

„Csak is ennek lehetett az eredménye, — folytatja tovább — hogy a tordai gipszgyár, a melynek egyik alapító tagja a vállalt alakulása közben későbbben csődbe került, oly óriási és meg nem engedett szubvenciót kapott.”

A cikk további folyamán felhozza, hogy a miniszter a szubvenció indokait oly körülmény is hozott föl, mely Torda vidékén alig áll fenn s habár más kisebb iparvállalatok szubvencionálása vissza lett utatva, a kérdéses gyár ilyenben mégis részesült, holott annak gyártmánya Magyarországon állami támogatásban nem részesülhet, miután abból külföldre, különösen Ausztriába is exportálnak.

Szerényi működéséről e helyen a következőket mondja:

„Ha tekintetbe vesszük, hogy Szerényi József az iparosztály vezetője, mint a ki Hegedűs Sándornak egyik legbizalmasabb embere volt, a meghatározottabban kívánta a tordai gipszgyár szubvencionálását, akkor Hegedűst inkább csak azzal vádolhatjuk, hogy miért viseltetett túlságos bizalommal Szerényivel szemben, ki bizalmát a szó legteljesebb értelmében kihasználta. Mert ha nem tette volna, ha megbízható tanácsosa lett volna a miniszternek, akkor nem segítette volna elő, sőt megakadályozta volna, hogy a miniszter egy olyan vállalatot részesítsen állami támogatásban, a melynek önző céljairól éppen Szerényi József miniszteri tanácsos volt a legjobban meggyőződve....

A cikk befejezésül azt mondja, hogy nem tudja, ha a szubvencionálásnál Szerényi a rokoni kötelekén kívül egyéb érdekek vezették-e? de mint tényt állítja, hogy visszaélések történtek s midőn Szerényi ellen ez időben folyamathoz tett fegyelmi eljárást felhozta, főlemlíti, hogy annak a tordai gipszgyár ügyére is kell terjesztetnie, mert a cikk szerint: „Meg vagyunk győződve, hogy ha a fegyelmi vizsgálat kiterjeszkedik a tordai gipszgyár ügyére is, — akkor Szerényi József min. tanácsos a fegyelmi alól tisztán ki nem fog kerülni....

Vádlott a törvény értelmében bizonyítani óhajlja a cikkben foglaltakat és kéri a tárgyalás elhalasztását, mert három tanuja nem jelent meg.

Az ügyész ellenzi az elnapolást és a bíróság ily értelemben határozott.

A bizonyítási eljárás rendén első sorban vádlottat hallgatta ki az elnök a cikkben foglaltakra nézve, melyeket vádlott vallomásaiban is fenntart és azt mondja, hogy azokat részben következtetésekből, részben pedig közvetlen bizonyítékok alapján írta.

Ezután Szerényi Józsefet hallgatta a ki a bíróság, aki a nepotizmus vádjára kéri Péterffy Lajos min. osztálytanácsos és Herczföld Sándor dr. ügyvédet kihallgatni. Megjegyzi, hogy neki semmiféle segélyengedélyezési joga nincs és aktákkal cáfolja meg a jogtalan szubvenció engedélyezés vádját.

A tordai gipszgyár ügyében nem járt nála soha senki, sőt a mi azt illeti, hogy exponálta volna magát a miniszternél, arra reácafol, hogy a szubvenció iránt benyújtott első kérvényre rá irta: „Segélyt nem adhatunk.”

Adatokkal bizonyítja, hogy mióta ő vezeti az ügyosztályt, a kisipar támogatása óriási összeggel emelkedett, amennyiben p. o. 1890 — 1898-ig a miniszterium 55 — 60.000 koronát adott kisipari célokra, 1899-ben 150.000, 1900-ban 615 ezer és 1901-ben 610 ezer koronát adtak ugyanerre a célra.

Elnök a tárgyalást 10 percre felfüggesztette.

Szünet után dr. Várady Aurél bejelenti, hogy elvállalja a vádlott védelmét.

Kihallgatták Dörgő Albert, Dobál Antal és Smiel Dávid tanukat, kik egyértelműleg azt vallották, hogy soha ez ügyben nem jártak Szerényinnél. Gáman Zsigmond iparkamarai titkár pedig a kamara véleményének történetét adta elő. Zwillinger Norbert beismerte, hogy a lapot ő szubvencionálta. Utána Péterffy Lajos miniszteri osztálytanácsost hallgatták ki. Péterffy elmondja a miniszteriumban divó szokásokat, szabályokat, melyeknek lényege, hogy Szerényinek nincs jogában szubvenciókat osztogatni és hogy egy rokonát — ki Péterffy alatt szolgált — hiába terjesztette elő előléptetésre, Szerényi mindig akadályokat gördített az elé, úgy hogy az illetőre hátrányos volt az, hogy Szerényinek rokona.

Elnök 1 órakor a tárgyalást délután 3 órára halasztotta.

Délután 3 órakor a miniszteriumból beszerzett akták és szakvélemények felolvasásával és ismertetésével kezdődött a tárgyalás.

Az iratok felolvasása hosszú időt vett igénybe. Péterffy Lajos osztálytanácsos adott még néhány kérdésben felvilágosítást, melyek Szerényi korrekciójára vonatkoztak.

Hat óra felé, elnök a tárgyalást ma délelőtre halasztotta.

Szentkereszty elnök a tárgyalást a legnagyobb részletességgel és pontossággal vezeti. Figyelmé kiterjed minden aprólékos kérdésre, mely a tényállás felderítésére szolgálhat. Azonkívül látható, hogy az ügyet alaposan áttanulmányozta és ismeri a per aktáinak minden kis részletét is. A délutáni tárgyaláson, a vádlott kitérő feleleteire egy alkalommal a következőket mondotta:

„Térjenek már magukba! A sajtó hatalmas fegyver, de visszafelé sültet el; ha visszaélések vele.”

E komoly szavakból érthetnek azok, akiket ez illet.

A szász trónörökösne sorsa

Kolozsvár, február 16.

A szász trónörökös, a hűtlen Lujza főhercegnő férje beteg, úgy hogy orvosai rendelkezésem nem mozdulhat ki szobájából. Az utolsó napok izgalma és házat ért csapások nagyon megtörték.

Genfből írják: Lachenal tegnap egy óra hosszat tanácskozott Martin dr. szenátorral igazgató jelenlétében Zéhme ügyvédrel, ki most a főhercegnő és a toszkánai udvar között közbenjár. Általános a hit, hogy Lujza főhercegnő még e hét folyamán találkozik anyjával. Az ex-trónörökösné jól néz ki. Néhány napi itentartózkodása visszaadta erejét. Egész lényén látszik, hogy milyen jól tett neki a nyugalom. Ugy látszik, hogy Gironról teljesen lemondott, mert a szanatóriumban való tartózkodás alatt egyetlen egy izben sem említette a nevét.

Lujza főhercegnő vasárnap reggel Nyonba gyalogságtól tett, amelyen egy orvos és egy komorna kísérte. Négy órai gyalog-

olás után a főhercegnő visszatért a szanatóriumba. A séta nagyon jól tett neki, mint azt ő maga is mondta.

Giron — mint most kiderült — nemcsak a hatóságok, hanem Lachenal ügyvéd és Völfling Lipót tartották vissza, attól, hogy erőszakosan ne törjön be a La Metterie szanatóriumba, hová talán furfanggal mégis bejutott volna.

Drezdából jelentik: Frigyes Keresztély főherceg állapota megint rosszabbodott. A beteg éjjel megint nyugtalanul aludt.

A Drezdeur Anzeiger jelentése szerint a trónörökös-pár válásáról szóló ítéletet a jövő hét folyamán fogják kézbesíteni a feleknek.

A „Drezdeur Rudschan” Lujza főhercegnőnek egy levélét közli, a melyet az egy a népből való asszonynak válaszul írt egy levélre. A levél január hó 8-án kelt Mentonában. A faimile így szól:

Kedves jó asszonyom! Nem is mondhatom, hogy mennyire megindított az ön kedves levele. Teljes szívemből köszönetet mondok önnek, ön kedves, ön jó asszony! nem is sejtji ön, hogy mily végtelen szeretettel és gyöngédséggel csüngök apró g y e r m e k e m e n, hogy milyen keserű órákat éltem át értük, mégis forró könnyet öntötem utánuk való epedésemben. Sohasem hagyom el őt apró kicsinyem és a szász népet. Népem, a melyen a legbensőbb szeretettel csüngök, ne várjon tovább hiába. Mert mindnyájan a leggyorsabbal és szívemhez nőttek. Végtelen nagy akadályokat kell megküzdönnem. Sokat kell szenvednem, de magam akarom mégis sorsomat intézni. Bizom népemben. Nem fog engem elhagyni, mert asszony vagyok, mint ezer más népből, a ki szeret és szeretett. — Azért mégis reményelök és bizom, jó asszonyom! Mondja meg ezt mindenkinek, a ki utánam kérdezősködik. Ezer ödvözet! Lujza.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 17.

Két korona...

Voltaképpen azt a címet kellene adnunk e közleményünknek: két fagyalt, mert erről leszzen szó. Az „Egyetemi kör” estélyen két kis leány — két nővér — nagyon óhajtott egy kis frissítót. De természetesen a szigorú mama, nem volt hajlandó a roppant hőségtől felhevült leányok kívánságának eleget tenni. Am ezt az óhajtatást meghallották a leányok táncosai és kijátszva a mama tilalmát, gondoskodott mindegyikük a táncosnőjük fagyaltjáról.

Mivel pedig a fagyaltok árának visszatérítésébe nem akartak beleegyezni: a két kis leány a mai napon szerkesztőségünkbe küldött két koronát a két fagyalt árának, kérve bennünket, hogy juttassuk ezen összeget valamely jótékony célra.

Igy jut az ingyen kenyér előjaira — hova ez összeget fordítjuk — két korona, melyért a szegények nevében köszönetet-mondunk.

— (Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt illusztris elnöke, értesülésünk szerint még mindig ágyban fekvő beteg, de állapota már öröndetesen javul. Kezelő orvosának véleménye szerint Kossuth a jövő hét második felében valószínűleg fölkelhet s lehet, hogy a szobát is elhagyhatja.)

— (A Kossuth Lajos asztaltársaság) februári társasösszejevetelét 19-én a New-York emeleti termében tartja meg. Kezdeté 8 órakor. Tárgysorozat: tiszt. Irsay József ev. ref. pap beszéde. T. Halmi Margit színművészón önnagysága szavaltat. Énekel a kolozsvári dalkör. Az estélyre szives megjelenését kéri az Elnökség.

— (A városi nyugdíj ellenőrzőbizottság) tegnap délután ülést tartott. Több személyi ügyen kívül napirendre került Békésmegyének átirata, mely a miniszterelnök, pénzügy- és belügyminisztereket óhajja megkeresni az iránt, hogy a városi tisztviselők nyugdíjügye az állami tisztviselőkével egyöntetűen szabályoztassék. A bizottság magáévá tette a felirathat foglaltakat és elhatározta, hogy hasonló feliratokat intéz a miniszterekhez.

— („Mátyás király városi jegyző.”) Egy londoni bélyegzővel ellátott levelet kézbesített tegnap a posta Kolozsvár tanácsának. A levél borítékján a következő szavak voltak olvashatók:

„The Town Clerk

Mátyás király.”

No. 1.

ami magyarul azt jelenti:

Mátyás király városi

jegyző (írnok)

1. sz.

A levelet a postás a városház első számú szobájába adta, ahol az iktató fel is bontotta, de mivel ez idő szerint Albion nyelven egy szót sem ért, bevitte a polgármesterhez, hol aztán kislit, hogy a derék angulus a villanyerő behozatalára kiirt pályázat iránt érdeklődik s Kolozsvár városát csak egyszerűen Mátyás király városának címezte. Mindenesetre örömmel vennők a külföldtől, hogy ha már okvetlenül tévedni kell városunk nevének használatánál, akkor inkább „Mátyás király” városát használja, mint „Klausenburg”-ot.

— (A színházi nyugdíj-választmány ülése.) A színházi nyugdíj-választmány ma délután fél 6 órakor ülést tart, melyen jelen lesz Festetic Andor is, a vidéki színeszet Orsz. felügyelője, ki most városunkban időzik.

— (Halálhírek.) *Lacshgyi* Frigyes ny. kir. járásbíró élete 74-ik évében hosszas szenvedés után 1903. február hó 15-én d. u. 3 órakor meghalt. Temetése f. hó 17-én d. u. fél 3 órakor lesz a róm. kath. szertartás szerint Major-utca 3. sz. alatti házából. Az elhunyt halála széles körben keltett részvétet.

— (Virágbazár.) A Kolozsvári Jótéhonyság által rendezni szokott virágbazár ez évben március 9-én veszi kezdetét. A növénylet választmánya a szükséges előkészületeket már megtette s a programot oly módon állította egybe, hogy az messze fölülmulja az előző évek műsorát. Így hogy többet ne említsünk, a hangverseny keretében az előképeknek egy csodás kollekciója fog szerepelni, melyben városunk legszebb asszonyai és leányai vesznek részt. A bazár — mint rendesen — most is négy napon át tart.

— (Erzsébet főhercegnő halálához.) Bécsből táviratozzák nekünk, hogy Erzsébet főhercegnőért ma és holnap mondanak misét. A holtestet kedden szentelt be Frigyes főherceg palotájában Gruscha borbos hercegnek, azután átvizsgálta Badenbe és ott ideiglenesen nyugalmi helyre a Weillburg-kastély házi kapójánál. Végleges nyugalma az elhunyt végös akarata szerint a helenentháli községi temetőbe fogják helyezni. A sok részvétlétárat között újabbán a német császár és bolgár fejedelem is kifejezte részvétét. Erzsébet főhercegnő holtestét tegnap délután Weichselban tanár konzerválta. Éjjel a tetemet ércokorsóba tették, amelyet leónoztak s azután a gyászkapókná vá alakított előcsarnokban felravalatozták. Ma reggel a spanyol anyakirályné, Frigyes főherceg, Károly István és Jenő főhercegek, továbbá Mária Terézia főhercegnő, Lajos bajor herceg és a többi itt levő rokonok a koporsóhoz mentek és imádkoztak mellette. A rendkívüli spanyol követés, amely ma este érkezik ide Madridból, a király vendégeként a Burghan fog lakni. József Ágost főherceg, továbbá Klitild és Augustus főhercegnők ma este Alesuthról ideérkeznek, hogy a temetésen jelen legyenek, gróf Széchenyi Gyula, a király személye körüli miniszter tegnap este ideérkezett.

— (Viszhang Fekete Gábor indítványára a honi-ipar érdekében.) Arról a gyakorlati indítványról, melyet Fekete Gábor kir. ítélő táblai elnök tett az E. M. K. E. múlt heti választmányi ülésén és előzőleg a Kolozsvári Nemzeti Kaszinóban, elismeréssel és buzgósággal emlékeznek meg a székesfővárosi lapok összes szombati számai, szövegeiket közölve az indítványt, valamint azon illusztráló tagok névsorát, kik az E. M. K. E. igazgató-választmányának jelzett ülésén a határozathozatál jelen voltak. „Hazafias és ha kellő hitvitálat” folytatják, eredményében bizonyára üdvös és hasznos mozgalomnak nevezi egyik nagy lap a határozatot, melynek végrehajtására az E. M. K. E. már megtette az intézkedéseket. Az E. M. K. E. igazgató-választmányának illető határozata jegyzőkönyvi kivonatban egy hazafias felhívás kapcsán küldetik meg a fők-választmányoknak, testvéregyesületeknek, egyházi főhatóságoknak, tanfelügyelőknek és iskoláknak s azonkívül minden kolozsvári kereskedőnek is. Csak oly buzgalommal és lelkesedéssel tartson ki a közönség is, mint az E. M. K. E. igazgató-választmánya a honi-ipari mozgalomra nézve már évek óta tesz.

— (Kolozsvár legöregebb polgára meghalt.) Tisztelt és közbecsülésben állott derék polgára hunyt el városunknak Weisz Hermann polgármestereksége. Az öreg ur Isten jóvoltából matuzsalemi kort ért meg, melyet arra használt, hogy családjának, gyermekeinek nemese, derék és önfeláldozó édes atyja legyen. Valamikor vendéglője volt az öreg urnak s polgártársai szívesen keresték fel az akkor még Szén-utcai helyiséget s gyönyörködtek, hogy a már akkor is idős ember, hogy sürög-forog vendégei körül. Azután nyugalmi birtokba vonult Weiss bácsi és fánál Weiss Miksa dr. ügyvédnél lett otthon. — Egyetlen szórakozása a séta volt s nyári időben gyakran naphosszat járkált fel s alá a sétányon élénken beszélgetve sétáló kollegáival. Pár év óta azonban elmaradtak a séták. Weisz bácsi már nem bírta a járást s otthon maradt unokái és dédunokái körében, kik szeretettel bántak a család patriárkájával. Így élt csendben és nyugalomban tegnap reggel bekövetkezett haláláig. A régi derék gárdának egy tagja szállt vele a sírba. Nyugodjék békével. Az elhalálozásról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. Weiss Hermanné a maga és már néhai férje gyermekei: dr. Fischer Lajosné, dr. Weiss Ignác, Fischer Antalné és dr. Weiss Miksa, az elhunyt vejai és menyei, számos unokái és dédunokái nevében megszorozott szível tudatja, hogy szeretett férje: Weiss Hermann f. hó 16-án reggel, életének 102-ik évében, végegyengülésben jobb lőtre szenderült. A számos családtagok által, mélyen siratott drága halott földi maradványai f. hó 17-én d. u. 3 órakor fognak, Wesselényi Miklós-utca 24. szám alatti lakásáról, a kolozsvári orth. izr. sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni.

— (Zrinyi Ilona emlékezete.) Néhány nap mulva lesz kétszáz esztendője, hogy Nikodémiában 1703. év február 18-án elhunyt Zrinyi Ilona. A fővárosi leányiskolánk közül megemlékezik az Erdődy igazgató vezetése alatt álló budapesti VIII. kerület Csokonai-utcai polgári leányiskolának Erzsébet-kör. Holnap, február 18-ikán rendezik Zrinyi Ilona emlékre ünnepüket. Az ünnep délelőtt tíz órakor az intézet tornatermében megy végbe. Aujesky Aladár dr. tart majd előadást. A növendékek szavalkáj Gaál: Zrinyi Ilona bucsuját, Helyei: Zrinyi Ilona keservét, Tompa: Zrinyi Ilona keservét és Janosik: Zrinyi Ilona bucsuját. Énekeknek még magyar dalokat, végül egy növendék fölolvassa a maga munkálát Zrinyi Ilonáról.

— (Ungyilkos faj.) Így nevezte el Roosevelt elnök egy könyvhöz írt előszavában az Egyesült-Államok népét, mert ott is, mint Franciaországban, az asszonyok megfélemezve család és anyai kötelességükről, nem szeretik, ha gyermekeik vannak. A könyvet, a mely erről az Amerikában újabbán nagyon aktuális kérdésről szól, egy Van Vorst nevű hölgy írta, aki kimutatta, hogy Franciaországot kivéve, a születések száma az Egyesült-Államokban aránylag a legkisebb s a népesség száma csökkenne, ha nem vándorolnának be anynyian az Egyesült-Államok területére. — Roosevelt elnök, aki maga hat gyermeknek atyja, e könyvhöz írt előszavában a legnagyobb megvetéssel nyilatkozik azokról, a kik önzésből vagy hiúságból nem örülnek, ha nagy családjuk van. Az ilyenek, mondja Roosevelt, valóságos büntetett követnek el fajukkal szemben. A mikor a férfiak csak önzésük könnyű kielégítését hajszolják és vonakodnak egy nagyszámú családot dolgozni, s a mikor az asszonyok nincsenek áthatva attól a tudattól, hogy legtöbb idejük az, hogy jó feleségek és anyák legyenek, akkor a nemzet méltán aggódhatik jövőjeért.

— (Kairó.) A „Világ-Panorama” e hét folyamán Kairó és Egyiptom rendkívül érdekes felvételeit mutatja be. Igen kevés embernek áll módjában, hogy kultúrássá, fardatságos és sok időt igénylő utazások után gyönyörködjenek a remek vidék szépségeiben és épen ez okonál fogva ne mulassza el senki a kínálkozó alkalmat, hogy azt kitűnően sikerült s élethű felvételekben szemlélje. Fölötte érdekesek a piramisok felvételei, a karnak a Sphinxel, a Pyloman templom, a Luxor Amenopsis terme stb., úgy, hogy ez a ciklus még magasabb tanulmány szempontjából is megtekintésre érdemes.

— (Rablógylókosság.) Borzasztó kegyetlenséggel végrehajtott rablógylókosság történt tegnapelőtt éjjel Tomesd oláh községben, hol Stradinescu György oláh parasztembert és családját meggyilkolták és kirabolták. Stradinescu, mint tudósítónk írja, a megyei árvaszéknél a napokban 4500 koronát vett fel. Stradinescu ezt a pénzt magánál tartotta, mert mint többek előtt elbeszélte, földet akart rajta vásárolni. Tegnapelőtt éjjel rablók törtek be Stradinescu lakására, akik ezután baltacsapásokkal végezték ki a fiatal gazdát, feleségét és két kis gyermekét. Másnap reggel a szomszédok vették észre legelőbb a borzalmas esetet, amikor a szobában iszonyú vértócsában fekvő megöltakat az áldozatokat. A csendőrség közbelépése következtében sikerült a tetteseket kézrekeríteni. Papeszka Adrea a meggyilkolt unokatestvérére, Blazsován Tódor és Blazsován Juon tomesdi lakosok voltak a gyilkosok. Vallo-másuk szerint Papeszka volt a gyilkosság értelmi szerzője. Ő vette rá a két Blazsovát, hogy a gyilkosságot vele együtt végrehajtsák. Papeszka tőltte agyon a két kis gyermeket is azért, mert ha ezek elpusztulnak, Stradinescu egész vagyonát ő fogja örökölni. A gyilkosság elkövetése után megtalálták a pénzt is, mely az árszázszebből kapott pénzzel együtt 4800 korona volt. Ezt a pénzt is Papeszka vette magához s társainak 2000 koronát adott belőle. Az elrabolt pénzt hiánytalanul megtalálták a gyilkosoknál, kiket azután letartóztattak s a vizsgálóbíró és királyi ügyész megérkezése a közönséghezán őriznek.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Kedd: Loute. (b. 125. sz.)
Szerda: Monna Vanna. 1-ör. (b. sz. XV.)
Csütörtök: Monna Vanna. (b. 126. sz.)
Péntek: Monna Vanna. (b. 127.)
Szombat: Jogászbál. (rk. b. sz. 1. sz.)

* Pillangó kisasszony — Pajkos diákok. Az ócskaságok iránt feltűnő szeretet tanúsító, Farkas-utcai direktio tegnap újra a már annyira agyoncsépett Pillangó kisasszonyt és a még inkább agyonjárt Pajkos diákokat tűzte ki előadásra. Természetesen egy néhány potyagtyegyesen kívül alig akadt hallgató. Szabó Mariska játszta a szerelmes japáni leányt sok szízzel, meglegetéssel, bájosan és kedvesen. A Pajkos diákokban Megyeri remek Gejerje, Kassai ellenálhatatlan hatású csizmatisztítója, Szabó Mariska, Gergely Giza sikkes diákjai és Garzó tetszettek. Reméljük a szezonban utolszor volt szerencsénk a lejárt komédiához.

* A színtársulat képviselői. A kolozsvári Nemzeti Színház most választotta meg az Országos Színesz-Egyesület ez évi közgyűlésre küldendő képviselőit. Rendes szokás szerint két tagot a társulatból és egyet a fővárosi tanácsosok közül választanak. A társulat Szakács Andort és

Tompa Kálmánt küldi fel a közgyűlésre és harmadik képviselőnek: Molnár Lászlót kéri fel.

* Monna Vanna. Maeterlinck nagyhírű drámája szerdán a következő szepozstással kerül színpadra: Guido Colonna — Szakács, Marco Colonna — Szegő. Giovanna — Tólvölgyi Margit. Prinzivalle — Tompa. Trinulziv — Megyeri. Borsó — Váradi Torello — Pintér. Vedio — Dzséri. Monna Vanna szerdai, XV. (páratlan) számú bérletszűnetes előadására a bérlek jégeit szerdán délelőtt 10 óráig tartja fenn a jegypénztár.

* Katalin. Béldi-Fejér operettje e hó 27-én kerül bemutatásra.

IRODALOM.

— Az „Erdélyi Múzeum” f. évi februári száma a következő tartalommal jelent meg: Dr. Erdélyi Károly: Lénauról. Gr. Kuun Géza dr.: Az 1834-iki erdélyi országgyűlés előestéjén (II. és befejező közlemény). Dr. Torók István: Hegedűs Sámuelről. Grosz Endre: Husz ismeretlen ősméri telepről. Irodalmi Szemle. Sz. Nagy Gergely: Elméletem nemzetünk eredetéről, különös tekintettel a székelyekre. Ism.: Dr. Gombos Albin. Simonyi Zsigmond és Pálfi Márton: Nyelvészeti értekezések. Ism.: Dr. Kiss Ernő. Bunea Ágoston dr.: Régi oláh püspökök. Ism.: Görög Ferencz. Kézdi Kovács László: Barabás Miklós emlékiratai. Ism.: Kristóf György. Katona Lajos: Temesvári Pelbárt példái. Ism.: dr. Lukinich Imre. Különfélék.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítónktól.

Lovagias afférok.

Budapest, febr. 16. (érk. 10 ó.) Az aradi önkéntesek — mint tegnapi számunkban jelentettük — német meghívókat küldöttek bálujra, amiért az „Arad és Vidéke” egy cikkben erős kritika tárgyává tette a magyar nyelv ilyen arcucapását. Az önkéntesek: Schröder Béla szerkesztőt provokálták. Schröder segédei megtagadták az elégtételt és a provokáló tiszteteknek: Csobán százados és Horpoddal főhadnagynak kijelentették, hogy felük a jogos, kötelességszerű kritika határát át nem lépte; egyéneket, testületeket nem sértett, — elégtételt nem adnak. A tiszték erre azt kérték, hogy legelőbb sajnálatának adjon kifejezést. Schröder segédei ezt is megtagadták és így az ügy befejeződött.

Az aradi hírlapírók ma délután gyűlést tartottak és kimondották, hogy Schröder eljárását mindenben helyeslik és a határozatot hozzájárulás végett megküldik a hírlapírók szövetségének.

Kormos Sándor az „Arad és Vidéke” munkatársa, este a városi kávéházban időzött. Deutch Jenő önkéntes 12 társával együtt észrevéve, felcsatolták az oldalgyereiket, sértegetni kezdték Kormost. Az inzultus hírlapíró nyomban provokáltatta Stauber József szerkesztővel és dr. Nagy Sándor ügyvéddel Deutch Jenőt és mint tartalékos hadnagy rögtön jelentést tett a hadkiegészítő parancsnokságnak, honnan visszajövet revolverrel látta el magát, hogy ha tovább is inzultálnák, löni fog. Az önkénteseket a helyszínen megjelent iskolaparancsnok, haza küldötte.

A »Függetlenség« c. lap a hazafiatlan önkénteseket egy cikkben erősen megtámadta, de a cikk íróját, Benedek Árpád szerkesztőt még nem provokálták.

Wachsmann ezredes Temesvárra utazott, hogy az ügyről jelentést tegyen a hadtestparancsnokságnak.

A konverzió tárgyalása.

Budapest, febr. 16. (érkezik 1 ó.) Bécsi jelentés szerint a urakházában ma tárgyalták a konverzióról szóló törvényjavaslatát.

Cedák báró előadó részletesen foglalkozik azon két ponttal, melyben a Reichsrát által elfogadott javaslat a kormány javaslatától eltér. Ajánlja elfogadásra, de egyuttal kéri a pénzügyminisztert, mit fognak felelni Szell Kálmánnak a magyar parlamenten mondott konverzió dolgában elhangzott interpellációra.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy a két kormány mindenben megegyezett s csak abban tartották fenn a további tárgyalás szükségességét hogy konvertálhatják a Ausztria a Magyarországra eső részi Magyarország hozzájárulása nélkül.

A magyar kormány ugyanis ebbe nem akar beleegyezni. A tárgyalás alatti javaslat a konverziót nem érinti.

A keleti háború.

Budapest, febr. 16. (Érk. 11 ó.) Szentpétervárról jelentik: Bulgária panaszkodó jegyzéket intézett az orosz kormányhoz, melyre azt a választ kapta, hogy panaszra nincs oka, mert Törökország hadikészülődése teljesen indokolt, tekintettel a macedon bizottságok tevékenységére.

Athénből jelentik: Arkendos, hatalmas termetű macedon kapitány, a tanulók köréből önkénteseket toboroz legiójához. A görög kormány erőlyes ellenzése dacára, már sok görög ifjut összehozott.

A román liga a kolozsvári törvényszék ellen.

Budapest, febr. 16. (Érk. 12 ó.) Bukarestből jelentik: A román liga, legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tiltakozó meeingeket fog rendezni, a kolozsvári törvényszéknek, a Tribuna sajtóterében hozott ítéleteiről. Az »Universal« c. lap vezércikkben sajnálkozik azon, hogy a magyar kormány kiengesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik a román nép nemzeti sajtója iránt. A városokban gyűjtőíveket bocsajtottak ki, hogy e törvényszék által letiltott lap kaucióit megtérítsék.

Wölfling Lipót esküvője.

Budapest, febr. 16. (érk. 10 ó.) Lausanéból jelentik: Wölfling Lipót házassága Adamovics Vilmával legelőbb meg fog történni. A formalitásokat már elintézték. Az esküvőn csupán a legközelebbi rokonság lesz jelen.

Szociálisták kongresszusa.

Budapest, febr. 16. (é. 10 ó.) Az alsó-ausztriai szociáldemokratapárt tegnap kezdte meg két napra tervezett kongresszusát Szt.-Pöltenben. A gyűlésen mintegy ezer megbízott van jelen. A megnyitó beszéd után felolvasták a pártjelenést és a pártszervezetre, a párttaktikára és a szociáldemokrata községi képviselők feladatára vonatkozó előterjesztéseket, amelyek körül élénk vita fejlődött. A pártgyűlés alkalmából nagy népgyűlést is tartottak, amelyen mintegy 2000 ember volt jelen. A gyűlés állást foglalt a véderő-javaslat ellen.

Franciaország bevételei.

Budapest, febr. 16. (érk. 11 ó.) Mint Párisból írják: Február első felében közvetett adókból 2.600.000 frankkal többet vettek be, mint a múlt év megfelelő szakában.

Budapesti gabonatözsde.

Készárúüzlet egyelőre változatlan. Határidőüzletben mérsékelt forgalom. Jegyzetelt:

Buza ápr.	757—58
Buza okt.	762—63
Rozs ápr.	663—64
Zab ápr.	615—16
Tengeri májusra	607—07
Tengeri júniusra	613—14

REGÉNY

Goëtia. (64)

X.

A végítélet.

Valami fizikai fáradtság hasonló a félelemhez, utálja az embereket. Az új jövővények, a halogatag magatartásból, még inkább az érzés befolyása alá kerültek. A lámpák kissé homályosan világítottak meg a helyiséget. Amint érkezett valaki, a jelenlevők hallgatást intettek neki.

Midőn mindnyájan, — körülbelül vagy huszan — együtt voltak, valami sejtelmes hang sivitott végig a szobán és a fekete gyertyák az oltáron elaludtak egyik a másik után. Amint a gyertyák elaludtak, valami láthatatlan kéz kioltotta a lámpákat is. Mindenki elfojtott lélekzettel várta a történendőket. Szemeiket kimeresztették, egyetlenegy kis fénylő pontra, mely a szoba egyik szögletéből sugárzott feléjük. A tul-feszített hallóidegekhez valami rejtélyes, misztikus zene férközött, melyről azonban nem tudták honnan jön. Az eloltott lámpák nyomán tömjén-füst szállingózott. Egy-szerre az oltár felől egy sürű lepelbe burkolt alak lép elő. Teste lassan himbálózott.

Ódalépett az oltárhoz, letérdelt, megcsókolta az ezüst keresztet, felemelkedik újra. Az oltár előtt mindkét kezét kitárva, reámutatott az oltáron fekvő bűvös-könyvre.

A világosság egy pillanatra, onnan a kis szögletből erősebb és fehérebb lett. A lepel megvénkonyodott és átlátszóbb lett. A zene elhalgatott.

Mindenki megismerte: Olga volt! Husz ember szíve könnyebbült meg e pillanatban.

— Doktor Faustus! — kiáltott Olga. — Doktor Faustus!

Ismételte még kétszer e kiáltást. A világosság még erősebb lett. S látszott, a mint Olga a fülkénél áll, mellette egy aggastyán hosszú hófehér szakállal, egy világos átlátszó lepellet betakarva.

Előre lépett a szellemmel együtt, egyenesen a fekete padhoz, onnan a jelenlevők felé nyújtotta a kezét, majd egy szempillantás alatt eltűnt a fülkében.

Egy szempillantás alatt Doktor Faustus egyedül járta meg a szoba körfogátát. Ekkor ő is eltűnt és a nézők a könyvből kivett pergamentlapokat letek az öltöbük. Kíváncsián kezdték a félhomályban az olvasást. De most teljes villanyfény árasztotta el a helyiséget. A látszó fal, mely egy nehéz függőnnyel volt eltakarva, széjjel húzódott és Olga egy egyszerűen és rendesen burtozott szobából lépett vendégei elé.

Amint benn volt, a függöny ismét összehúzódott.

— Barátaim! Térjenek magokhoz és vegyenek egy kis frissítőt. A vendégek kimentek a szobából.

Olga amint egyedül maradt, felgyújtotta a lámpákat és gyertyákat. Bement a Médium-fülkébe és a villamos világítás néhány gombját megnyomta, hogy meggyőződjék arról, vajjon a készülékek rendben vannak-e. De úgy látszik a sodronyokban valami hiba esett, egyik lámpa nem akart funkcionálni.

Egyik szolgálja bejött és jelentette, hogy a villamos telepen konstátáltak már, hogy az egyik vezeték rossz és elküldötték egyik emberüket a javítás eszközlése céljából.

— Az udvarmester megvizsgálta a munkakönyvét — jelentette a szolgál — és ezért bocsátottuk be a házba, kívánja asszonyom, hogy bevezessen?

— Természetesen!

Egy pillanat mulva a szolgál behocsátotta a várakozót.

Amint átlépte a küszöböt, Olga szíve hangosan dobogett. Megértett mindent!

— Elmelet Baptiste.

A szolgál távozott.

— Dourow István! Láthatod, hogy mi egy szép halotti kamrát készítettünk — egy oltár, gyertyákkal, szimbolumát a halálnak. Az itélő bíró hiányzott még csak, most már az is itt van. Dourow István, én készen állok. De nem akarom, hogy ártatlanok is büntetessenek.

(Folyt. köv.)

BLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	—	—	2 korona
Negyed évre	—	—	6
Félévre	—	—	12

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyet em-utca.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

T. Köszönet; holnap jönni fog.

Felolós szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Lapfőlapados:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR*

Máv. tisztvis. urakfigyelmébe!

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a M. A. V. nagytekinetű Igazgatósága 183677—1902. sz. a betegpénztári tagok részére leendő gyógyszerzállítással bízott meg. — Amennyiben Uraságod nem lenne tagja a betegpénztárnak, szükséglete esetén egy gyógyszertáramban, mint mellette levő droguáriában bevásárlás alkalmával Uraságodat, mint a M. A. V. tisztviselőt kellő szívalék - kedvezményben fogom részesíteni.

Szíves pártfogását kéri

kiaváló tisztelettel

BURGER FRIGYES

gyógyszerész.

Mátyás király-tér 9—10. szám alatt.

Gyógyszertár az »Egyszarvuhoz«

Drogueria az »Arany kereszthez«

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében

Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.)

2-ik sz.

(Csiszhegyi fényképészettel szemben.)

Jutátyos árak, alkalmi vételek. Minden e szakba vágó tárgyak javítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becserél. 2189. 319-365 Szolid kiszolgálás! 34—?

65—1903.
Végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. bíróság 1902. évi V. 6013. számú végzése következtében Dr. Pap József ügyvéd által képviselt Népbank részvénytársaság javára Maru-sán Nikulaj és Isai sólyomkői lakosok ellen 1580 korona — fillér és jár. erejéig 1901. évi júl. hó 16-án fogantatott kiállítású végrehajtás útján lefoglalt és 2460 kor. — fillérre becsült következő ingóságok u. m.: 6 darab ökrök és 6 darab tehén nyil-vános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár-vidéki kir. járásbíró 1902. évi V. 446/4. számú végzése folytán a már fizetett 300 K. betu-dásával 1580 korona — fillér tökéltetés, ennek 1901. évi február hó 1. napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 237 korona 84 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Babuczon, a Horváth-féle birtokon leendő eszközök 1903-ik évi február hó 18-ik napjának déli előtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozó oly megajánlással bívnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatják, azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen ár-verés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi jan. 21. napján.

Dupschek Ignác,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 234—903.

tv.

Hirdetmény

Ugrucz községre nézve az 1892. XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulaj-donjogának a telekjegyzőkönyvekbe való be-jegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyes-bítése iránti eljárás befejeztétlen ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tcz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-ok-nak az 1889. XXXVIII. tcz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. tcz. 15. §. a) pontjában fog-lalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. tcz. 7. §-a és az 1891. XVI. tcz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. tcz. 22. §-a alapján történt törölések ér-vénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1903. évi szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyil-vánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szol-gálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. tcz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. tcz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése el-lenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pont-ban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérel-mesnek találják — e tekintetben felszólalásu-kat tartalmazó kérvényeket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1903. évi szeptem-ber hó 1. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben

nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik sze-mélyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egy-szerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Hidalmás, 1903. évi február 6-án.

Papp,
kir. albiró.

Kolozsvári

Takarékpénztár — Hitelbank

részvénytársaság.

Alapítókéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.

Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.615.20

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizet vissza.

Váltókat, utalványokat, chekeket és kisorsolt értékeket legolcsóbb feltételek mellet számítol le.

Jelzálogos kölcsönöket előnyös tör-lésési módzatok mellett nyújt kolozs-vári házakra és földbirtokra.

Előleget ad értékpapirokra.

Értékpapirokat, érmekeket a legelő-nyösebb árfolyamon vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza (bejárt a király-utca fe-lől) délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5 óráig áll a közönség rendelkezésére és elő-leget ad ékszerre és ingóságokra.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) igen jutányosan és szakszerűen kezeli a be-tárolt árukat és azokra a legelőnyösebb fel-tételek mellett előleget ad.

Ugyanott

2173 9—*

The Gresham Életbiztosító Társaság
Vezérügynöksége,

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

Maros-Vásárhelyt 12 év óta fenálló
fűszer és csemege keres-
kedés, a piacz-téren

igen előnyös feltételekkel, — más vállalat miatt

ELADÓ.

2225 1—3

Czím a kiadóhivatalban.

BURGER FRIGYES

gyógyáru, vegyszer és illatszer üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz

— Telefon 250. —

A „Karolina országos kórház,“ „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegsegélyző-pénztár és vidéki kórház gyógyanyag- és kötszer szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.

Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyáru különle-gességek.
Butortisztító anyagok.
Ecsetek, különféle alakban.
Fényképezési vegyi szerek.
Folteltávolító és rovarirtók.
Gazdasághoz való cikkek.
Gyermek táp- és ápoló-szerek.
Gyógyborok, vaskészítmények.
Gyógyszappanok, Berger- és Heinrich-féle.
Háztartási cikkek, fénysítők.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz theák, eredeti csomagokban.
Padolat-festő és fénysítők.
Szivacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari célokra.

Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrók, brillantin.
Eszéki, Földes, Hajós, Rozsnyay, Si-hulsky-féle toilette-cikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék.
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és po-mádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegnő mosdóvíz szepítő ellen.
Hölgyporok: zsiros és zsírtalan.
„Amor“ a legártatlanabb.
Bianca Serail, Herbert, Germandré, Jáva, Jovin, Hermelin, Leichner, Léopoldine stb. minden színben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley, Crown Parfümerie, Gossnell, Presse Lubin, Guerlain, Houbigant, Légrand, Piver, Pinaud, Roger & Gallet gyárosok legújabb különlegességei.
Kölni vizek valódi, Johann Maria Fa-rina-félek.
Köröm-ápoló-szerek, polissoir.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: „Amor“ Grensil, Kothe, salicyl stb. stb.

Göröcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek, szinesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessarumok.
Gummi- és halhólyag-különlegessége orvosi rendeltet-re.
Haskötők méret után.
Hömörök minden kivitelben.
Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigator felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watta, pólya stb.
Lépgárnák, kerek és szegletes.
Seb- és kötérfestékek, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Suspensoriumok minden fajtáján.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxhlet tanár féle.

2161. 74—100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani

Árjegyzékkel szívesen szolgál

Burger Frigyes.

Üzletáthelyezés miatt

Réti Sándor czégnél

Deák Ferencz-utca

4. szám alatt

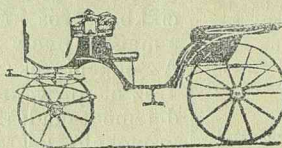
férfi és gyermek-ruhák, valamint finom férfi szövetek

kivételes olcsó árakban beszerezhetők.

2179 17—*

Üzletemet február 15-én a
Városháza épületébe
helyeztem át.

UDVARI és TÁRSA

kocsigyártó cég legna-gyobb készletet tart

uj kocsikból,

elvéral és szakmába vágó

javításokat, kocsilacki-

rozást, bélelést. Megren-

dezést, kérésre.

deléseket készíttel teljesít. Használt kocsit becsérel. —
Videki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903. 85—144 Kívánatra árjegyzéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-
vendéglő mellett) saját helyiség.
Részvett kiállításon kitüntette szép és jó munkáért

A nyelpeli piacon, egy jól bevezetett
kereskedelmi ügynökség
átvételre kerestetik.
Ajánlatok „Hermes 18633“ jel alatt a kiadó
hivatalba.

TELEFON SZ. 204.

TELEFON SZ. 204.

GOMBOS FERENCZ

Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. szám, rom. kath. Status épület

Gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készít el bármilyen könyvnyomdai munkákat, u. m. irodalmi műveket, tankönyveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havi-lapo-kat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket, üzleti- és pénztári-könyveket, árjegyzéket, falragaszokat stb. stb.

Mint szakember, ki a nyom-dászatot tanultam, az erdélyi részek legrégibb és legjobb hírnévnek örvendő Lyceum-könyvnyomdát néhány év előtt megvettem s azt a leg-modernebb igényeknek megfele-lően rendeztem be, úgy hogy a könyvnyomdai munkák izléses és szakszerű kiállításá tekintetében nemcsak a he-lyi és vidéki, hanem bár-

mely elsőrangú fővárosi könyv-nyomdával szem-ben is kiállok a legnemesebb versenyt.

Minthogy pedig a könyv-nyomdát magam szemé-lyesen vezetem, a nyomdai munkákat megrendelő kö-zönség egész bizalommal fordulhat nyomdámhoz, mert ugy a szép és csinos kiál-lítás, mint az árak tekinte-tében a legnagyobb meg-elégedésre lesz kiszolgálva.

Videki megrendelések a leggyor-sabban és kifogástalanul esz-kö-zöltetnek. A n. é. közönség pártfo-gását kéri teljes tisztelettel Gombos Ferencz nyomda-tulajdonos.

